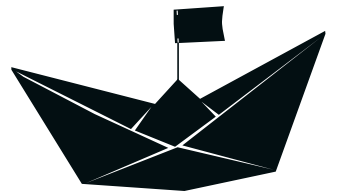

ZEEHELDEN

NIEUWS #6

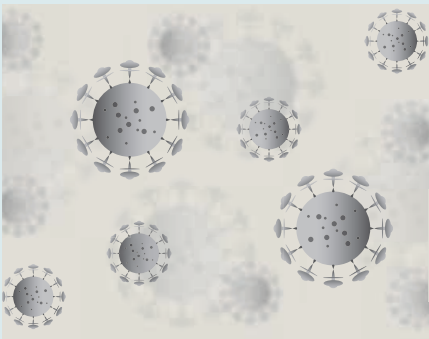

WIJKKRANT VOOR HET ZEEHELDENKWARTIER
UITGAVE VAN BEWONERSORGANISATIE DE GROENE ELAND

JAARGANG 46 • OKT 2020
WWW.ZEEHELDENNIEUWS.NL

PAGE 3 FOR ENGLISH

Corona: ZeeheldenKwartier
najaar 2020 > pag. 4

Volhoudbare Zeehelden > pag. 6

Creatief kwartier > pag. 7

Nieuwsflitsen > pag. 10

HORECA ZEEHELDENKWARTIER ZIT NIET BIJ DE PAKKEN NEER

De wintermaanden in coronatijd beloofden al een lastige periode voor de horeca te worden. In de warme zomermaanden met weinig besmettingen, deden veel gelegenheden nog goede zaken op het terras. Maar de hard oplopende besmettingen en de daaropvolgende sluiting van de horeca zijn een harde tegenslag.

Toch, wie sombere gezichten verwacht, komt bedrogen uit. De drie horecaondernemers waar het ZeeheldenNieuws mee sprak reageren weliswaar gelaten, maar proberen er nog zoveel mogelijk van te maken. **Eva van Galen** van **ROOM** aan het Anna Paulownaplein heeft wel begrip voor de tijdelijke sluiting: "Men wil de loop van mensen eruit halen, dus dan snap ik de sluiting wel. Het is lastig, maar we zitten zeker niet bij de pakken neer. We redden het wel." Van Galen trekt een parallel met de eerste lockdown. "De buurt heeft ons toen echt gesteund. We kregen kaartjes van mensen, en buurtgenoten kwamen speciaal langs om iets af te halen. Het was hartverwarmend."

Ook tijdens deze nieuwe gedwongen sluiting blijft ROOM open voor het afhalen van eten en drinken. "We hebben de kaart iets kleiner gemaakt, maar mensen kunnen eten en drinken bestellen om thuis van te genieten."

Toch is de sluiting een flinke domper. Van Galen had het café-restaurant juist helemaal voorbereid op een winterseizoen in coronatijd. "Veel mensen willen vanwege het virus graag buiten zitten, ook als ze 's avonds een hapje komen eten. We hebben daarom speciaal verwarmde kussens laten maken. Ze werken op stroom en zodra je erop gaat zitten, springt de verwarming in het kussen aan. Zowel de zitting als de rug worden verwarmd, dus je zit echt aangenaam, ook als het wat kouder is. Daarnaast hebben we ook gasheaters op andere plekken van het terras, maar de kussens zijn een stuk energiezuiniger. We zijn er heel blij mee en hopelijk kunnen we ze snel weer gebruiken."

Ron Ketting van **Café de BieB** aan de Veenkade heeft wat minder begrip voor de maatregelen en klinkt strijdbaar. Hij vindt dat de horeca te hard wordt aangepakt. "Wij moeten nu dicht, terwijl de meeste besmettingen volgens de overheid thuis plaatsvinden." Maar ook Ketting accepteert dat het zo is en heeft voor de wintermaanden extra geïnvesteerd in het terras. "Ik verwacht dat er straks meer mensen buiten willen zitten en heb daarom twee gasheaters op de kop kunnen tikken. Ik moest ze wel zelf in elkaar zetten, maar dat is zowaar gelukt en ze doen het nu prima." Ook hij heeft warmtekussens zodat mensen warm buiten kunnen zitten. "Maar dan moet het wel droog zijn natuurlijk." Ketting verwacht wel dat de overheid nog bijspringt met compensatie. "We begonnen net wat verliezen goed te maken die we tijdens de eerste lockdown hebben opgelopen. We gaan het wel redden, maar er is absoluut hulp van de overheid nodig."

Ook bij **Alex Troost** van **lunchroom John & June's** aan de Prins Hendrikstraat is de stemming gelaten. "We zullen zien hoe het gaat. De kans is groot dat de sluiting langer gaat duren, want zo liep het in het voorjaar ook. We schakelen weer over naar takeaway, maar dat levert helaas niet heel veel op. Er is veel concurrentie in de Prins Hendrikstraat en veel zaken bieden nu broodjes en koffie om af te halen. We kregen tijdens de eerste lockdown wel veel support van de buurt. Mensen bestelden speciaal hele taarten bij ons. Geweldig, maar ja, een taart bestellen doe je natuurlijk ook niet elke week."

Troost overweegt nog of het zin heeft te investeren in het terras. "Voor een lunchroom is het veel lastiger om die investeringen terug te verdienen. Wel denk ik ook aan die kussenverwarming die Room ook heeft. Dat zou een energiezuinige praktische oplossing zijn voor als we straks weer open kunnen." Troost hoopt dan vooral ook op droog weer. "Regen houdt de mensen nog meer thuis dan het virus."

Aan het eind van de interviews is de verzoeking van de drie ondernemers heel eensgezind. "Het is nu niet anders, maar hopelijk duurt het allemaal niet te lang".

TEKST EN FOTO **REINOUT BARTH**

EVA VAN GALEN OP HET TERRAS VAN ROOM

COLOFON

REDACTIE-ADRES ZEEHELDENNIEUWS
ELANDSTRAAT 88 A
2513 GV DEN HAAG
070-3560410
WWW.ZEEHELDENNIEUWS.NL
INFO@ZEEHELDENNIEUWS.NL

HOOFDREDACTEUR
KIZZY WEBER

REDACTIE
REINOUT BARTH
LUDO GEUKERS
WYBE VAN DE KUINDER
ELS KRUIK
ESTHER TE LINDERT
HEDI LOUWERSHEIMER
RENÉ MORS
MARIEKE OP HET STRAND

VERTALING EN CORRECTIES
TINY MULDER

ILLUSTRATIE
LULA VALLETTA

OPMAAK
MANDY BRONGEEST
(ORANJEBRUIN GRAFISCH ONTWERP)

DICHTER
ALEXANDER FRANKEN

SECRETARIAAT
TRUDY HOLLANDER

DRUK HEMU GRAFISCHE DIENSTVERLENING
OPLAGE 7.500

BESTUUR BEWONERSORGANISATIE DE GROENE ELAND
WYBE VAN DE KUINDER
GUINE MOERMAN
CAROLINE MOORE
KIZZY WEBER
CHARLOTTE KAMERMANS
info@groene-eland.nl

ADVERTEREN IN DEZE KRANT?
Stuur een bericht naar
info@ZeeheldenNieuws.nl

VOLGENDE UITGAVE 27 NOVEMBER 2020
KOPIJ DEADLINE 11 NOVEMBER 2020

De redactie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden en behoudt zich het recht voor om ingezonden kopij in te korten of niet te plaatsen.

DE GROENE ELAND	070 356 0410
POLITIEBUREAU JAN HENDRIKSTRAAT	0900 8844
HANDHAVING/INSPECTIE	14070
STADSBEHEER INFO	14070
GROF VUIL / OP AFSpraak	070 366 0808
BUURTBEHEERBEDRIJF BBOZ	070 361 5990
SOCIALE RAADSLIEDEN	070 353 7500
HAAGSE WETSWINKEL	070 353 7844
JURIDISCH LOKET	0900 8020
STEUNPUNT HUISELIJK GEWELD	070 346 97 17
DOKTERSNACHTDIENST	070 346 9669
OUDERENWERK CENTRUM	070 205 2270
ZORGCENTRUM OP DE LAAN	070 375 1300
MAALTIJDEN HELDENHOEK	070 205 2270
MAATSCHAPPELIJK WERK	070 205 2000
WIJKBUS STAP-IN (op werkdagen van 09.00 - 10.00 uur)	070 352 0416
SERVICEPUNT XL	070 205 22 90
BURENHULP	070 205 26 00
BEGELEIDEN & RIJDEN	070 205 27 00

BEWONERSORGANISATIE ZEEHELDENKWARTIER DE GROENE ELAND

Inpassing nieuwe tram 16 in het ZeeheldenKwartier

De afgelopen weken is er door de gemeente weer hard gewerkt aan de voorbereiding van de inpassing van de nieuwe tram 16.

In de derde week van oktober zijn er binnen en buiten woningen langs het tramtracé geluids- en trillingsmetingen gedaan door hetzelfde bureau als destijds bij de Grote Kerk. Afhankelijk van de uitkomsten van dat onderzoek zullen er aanpassingen gedaan moeten worden aan de fundering van de rails.

Naar aanleiding van vragen van o.a. de Groene Eland heeft het College van B&W besloten dat het deel van de Zoutmanstraat tussen het plein en de Laan van Meerdervoort, net als het Prins Hendrikplein, 30 km/h wordt.

Als de Zoutmanstraat tussen Prins Hendrikplein en Piet Heinstraat autoluw wordt, mogen er dus geen auto's komen, behalve een enkele vrachtauto voor laden en lossen van de winkels aldaar en de auto's van de parkeergarage achter de 'Big-Benflat'. De bewonersorganisatie zal bij de inrichting de vinger aan de pols

houden om te bewerkstelligen dat de straat zodanig wordt ingericht dat misbruik van deze route wordt voorkomen.

Er zijn in onze wijk voor- en tegenstanders van het autoluw maken, zowel onder bewoners als onder ondernemers. Als bewonersorganisatie zullen wij erop inzetten dat, hoe het besluit ook uitvalt, de veiligheid voor de gebruikers van het gebied gewaarborgd wordt.

Tenslotte over het proces. De bedoeling van de gemeente was dat het voorlopig ontwerp in september of oktober aan de wijk voorgelegd zou worden voor de formele inspraakprocedure, waarna de gemeenteraad er in december een besluit over zou nemen.

Dat is nu zo'n vier maanden opgeschoven. Wij vragen ons af of het mogelijk is de plannen al eerder in te zien. De formele inspraak is van half december tot half februari met een tijdstip daar middenin voor een inspraakbijeenkomst voor bewoners. Het raadsbesluit is gepland in april.

De bewonersorganisatie houdt zich er volop mee bezig en zal de wijk blijven informeren over de stand van zaken.

Scan deze QR-code voor info over de vernieuwing van tramlijnen. Wil je meedenken of meer info: mail naar **secretariaat@groene-eland.nl**

Werken in en om de wijk

Er wordt veel gewerkt in en om het ZeeheldenKwartier en er gaat nog veel meer gebeuren. Een paar projecten: Het tracé van lijn 1 in de Alexanderstraat en de bijbehorende Willemsparkbrug richting Parkstraat wordt geschikt gemaakt voor nieuwe trams. We merkten het al vanwege werkzaamheden in de Javastraat en bij de Willemsparkbrug. En met heftige uitstraling naar Zeestraat en Anna Paulownastraat: daar rijden ineens vier buslijnen doorheen. Ondanks de opdracht aan de buschauffeurs om

niet harder dan 30 km/h te rijden hebben de oude huizen aldaar en de bewoners veel te verduren. Begin 2021 gaat ook de Mauritskade een paar weken dicht. Eind februari rijdt tram 1 gelukkig weer.

Voor de fasering van de werkzaamheden zie ook **www.denhaag.nl/lijn1**.

Het ontwerp voor het openmaken van de overkluizing bij het Piet Heinplein wordt dit jaar nog aan het college voorgelegd. Nu zijn er voorbereidende werkzaamheden gaande die het volgende behelzen: van januari tot maart kabels

leggen en van april tot juni het verleggen van de stadsverwarming. Pas in januari 2022 zal begonnen worden aan de kades en de brug.

Eind oktober start ook het verbeteren van de kademuur van de Prinsessewal bij de Paleistuin. En ten slotte wordt er eind 2021 gewerkt aan de Hemsterhuisstraatbrug; deze wordt weer draaibaar! Ook worden volgend jaar de kademuren op de Noordwal vervangen in de periode van september 2021 tot oktober 2022.

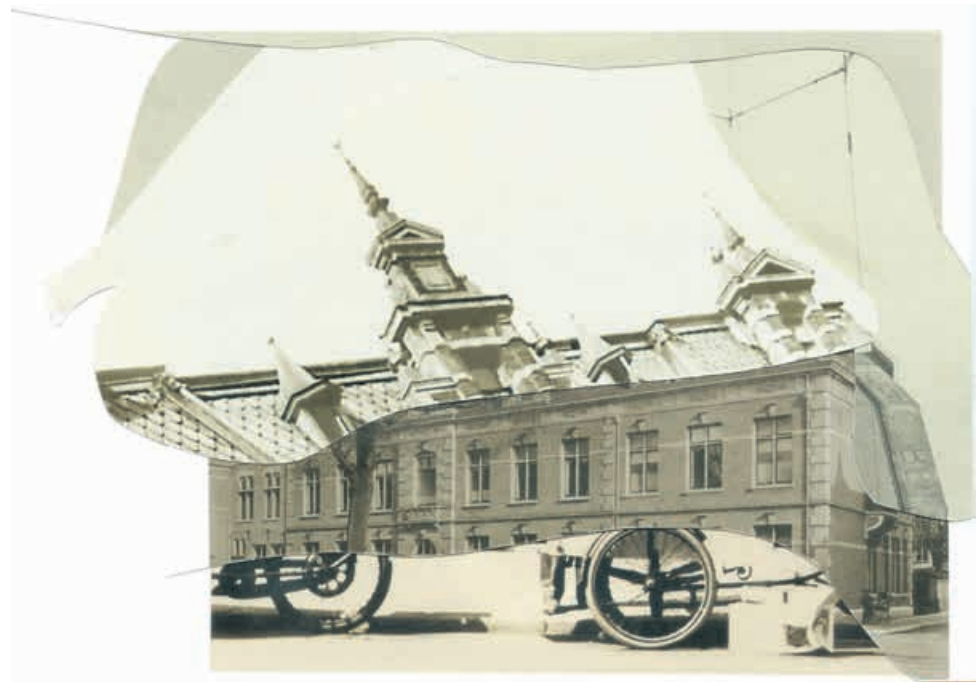
Laurens Schrijnen

Wijkagenda

Eland vergadering uitgesteld
Vanwege het coronavirus is de vergadering uitgesteld tot een nader te bepalen datum

Vergadering Leefbaarheid en Verkeer
12 november 2020

Wilt u de bestuursvergadering bijwonen, stuur dan een mail naar
secretariaat@groene-eland.nl

"ZEEHELDEN MÊLÉE" DE VOLGENDE BIJDAGEN ZIJN SOORTGELIJK, SAMEN VORMEN ZE EEN SERIE. ILLUSTRATIE LULA VALLETTA

Het bestuur

De afgelopen maanden zijn er een aantal veranderingen doorgevoerd in de Bewonersorganisatie ZeeheldenKwartier. Het bestuur is het afgelopen jaar aanzienlijk veranderd. Drie nieuwe bestuursleden zijn toegetreden, namelijk Caroline Moore, Charlotte Kamermans en Kizzy Weber. Wybe van de Kuinder en Guine Moerman zijn beiden in hun tweede termijn. We hebben afscheid genomen van Ruud Slootweg die behalve bestuurslid van de Bewonersorganisatie voorzitter was van de werkgroep Leefbaarheid en Verkeer. Ook Laurens Schrijnen, Els Kruik, Jitske Steigenga en Ludo Geukers zijn de afgelopen twee jaar uit het bestuur gegaan.

Gemeentelijke subsidieregels vereisen een maximale zittingstermijn van zes jaar voor bestuursleden, tenzij bestuursleden opnieuw gekozen worden tijdens openbare verkiezingen en dat ook in de statuten is vastgelegd. Laurens Schrijnen, Els Kruik en Ludo Geukers hebben het bestuur verlaten omdat ze langer dan zes jaar in het bestuur zaten. Het is nu nog niet in de statuten vastgelegd dat er verkiezingen zijn voor nieuwe bestuursleden. We kunnen de statuten aanpassen en ieder jaar minimaal voor één bestuurslid stemmen, door middel van openbare verkiezingen, bijvoorbeeld tijdens de Elandvergadering. We zijn de mogelijkheden daarvoor aan het verkennen.

De werkbelasting is hoog. Oud-bestuursleden Laurens Schrijnen, Els Kruik en Ludo Geukers deden veel inhoudelijk advieswerk in een aantal langlopende projecten. De continuïteit in deze projecten is erg belangrijk, zeker voor grote projecten zoals de parkeergarage, de nieuwe tram door de wijk, de kademuren en het overleg met de gemeente over de integrale benadering van groen, bewoning, parkeren en verkeersveiligheid voor de leefbaarheid in de wijk.

De kascontrolecommissie, samengeteld uit bewoners van de wijk, is bij elkaar gekomen voor de controle van de financiën over 2019. Deze controle was al eerder dit jaar gepland, maar door de Covid-19 crisis was de fysieke bijeenkomst uitgesteld. De kascommissie kwam tot de volgende conclusie: "De administratie is netjes en zorgvuldig bijgehouden." Naar onze mening is de administratie van voldoende niveau. De kascontrolecommissie adviseert het bestuur op grond van de bevindingen decharge te verlenen aan de penningmeester."

Vervolgens is de financiële administratie van 2018 en 2019 naar een onafhankelijke registeraccountant gestuurd. Deze is inmiddels retour met de volgende conclusie: "Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bewonersorganisatie ZeeheldenKwartier De Groene Eland per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de voor de stichting geldende grondslagen."

De rapportages van de kascontrolecommissie en de registeraccountant zijn in te zien of op te vragen bij het secretariaat: secretariaat@groene-eland.nl

Wij zijn altijd op zoek naar nieuwe enthousiaste bestuursleden om onze organisatie te versterken en verder uit te bouwen met als doel een nog mooiere, leefbaardere en bewonersvriendelijkere wijk.

Vind je het belangrijk om iets voor het ZeeheldenKwartier te doen, stuur dan een mailtje of spreek één van de bestuursleden aan. Natuurlijk is er ook altijd een mogelijkheid om aan te schuiven bij een bestuursvergadering, stuur ook daarvoor een mailtje aan het secretariaat: secretariaat@groene-eland.nl

Guine Moerman

HOSPITALITY ZEEHELDENKWARTIER IS NOT THROWING IN THE TOWEL

TEXT REINOUT BARTH

WE ALREADY EXPECTED THE WINTER MONTHS IN THESE TIMES OF CORONA VIRUS TO BECOME A DIFFICULT PERIOD FOR THE HOSPITALITY INDUSTRY. IN THE WARM SUMMER MONTHS WITH FEW INFECTIONS, MANY ESTABLISHMENTS WERE STILL DOING WELL WITH THE TERRACE. BUT THE RAPIDLY INCREASING NUMBER OF INFECTIONS AND THE SUBSEQUENT CLOSING OF THE HOSPITALITY INDUSTRY ARE A SEVERE SETBACK.

However, if you expect to see gloomy faces then you may end up catching a cold. The three hospitality entrepreneurs with whom the ZeeheldenNieuws spoke did, indeed, react in a resigned manner but they also try to make the best of it. **Eva van Galen** of **ROOM** at the Anna Paulownaplein does understand the temporary closing: "They want to limit the foot traffic of people, so then I do understand the closing. It is difficult, but we are certainly not throwing in the towel. We will make it." Van Galen creates a parallel with the first lockdown. "At the time the district really supported us. We received cards from people, and

neighbours especially dropped by for a take-away. It was heart-warming."

Also during this new forced closing **ROOM** remains open for the take-away of food and beverages. "We reduced the menu a bit, but people can order food and beverages to enjoy at home."

Yet the closing is also quite a bummer. Van Galen had actually fully prepared the café-restaurant for a winter season in corona virus times. "Many people want to sit outside because of the virus, also when they have a bite to eat at night. That is why we specifically had heated cushions made. They operate on power and as soon as you sit on them, the heating in the cushion switches on. The back of the seat is also heated, so it is really quite comfortable, also when it is a bit colder. In addition, we also have gas heaters at other spots of the terrace, but the cushions are much more energy efficient. We are quite pleased with them and hopefully we can start using them soon again."

Ron Ketting of **Café de BieB** at the Veenkade is less understanding of the measures and is rather combative. He believes that the hospitality industry is clamped down on too rigidly. "We really need to close now, whilst, according to the government, most infections take place at home." But Ketting also accepts that it is what it is and he has made additional investments in the terrace for the winter months. "I expect that shortly more people want to sit outside, so I was able to get two affordable gas heaters. I did have to assemble them myself, but fortunately that all went well and they now work fine."

He also has heated cushions so that people can sit outside and stay warm. "But, of course, it needs to be dry." Ketting does expect the government to still help out a little with compensation. "We just started making up some of the losses that we had incurred during the first lockdown. We will be fine, but assistance from the government is definitely required."

Alex Troost of **lunchroom John & June's** at the Prins Hendrikstraat also has a resigned mood. "We will see how it all goes. The chance is big that the closing will last longer, because that is also how things went in the spring. We are switching to take-away again, but unfortunately it does not earn much. There is a lot of competition in the Prins Hendrikstraat and many businesses are now offering sandwiches and coffee on the go. During the first lockdown we did receive a lot of support from the district. People specifically ordered complete cakes from us. Wonderful, but you do not order a cake every day of the week of course."

Troost considers whether it still makes sense to invest in the terrace. "It is much more difficult for a lunchroom to earn back those investments. I am thinking about the cushion heating like at Room. That would be an energy-efficient solution when we can shortly open again." Troost is mostly hoping for dry weather. "Rain will keep people home even more than the virus."

At the end of the interviews the sigh of the three entrepreneurs is very united. "For now, it is what it is, but hopefully it will not take too long".

DE ZEEHELD

TAMI KRAUSZ, CONCERTFLUITIST

TEKST WYBE VAN DE KUIJNDER FOTO KARNI ARIELI

Tami woont nu een jaar of zeven in het ZeeheldenKwartier en staat al ruim twintig jaar op de internationale podia. Vaak wordt ze geboekt voor operaproducties in Parijs, en het afgelopen jaar deed ze mee in de muziektheatervoorstelling ‘Amadeus’ van Het Nationaal Theater/Opera Today.

Stel: je hebt een mooie muzikale carrière. Behalve de concerten die je in Nederland geeft, speel je met ensembles in Parijs, Wenen, Brussel en Berlijn. Eén maand repeteren, acht maanden op tournee.

Wel een druk leven. Man en kinderen komen nauwelijks aan bod. Veel reizen, passen en meten. En dan opeens: Covid-19. Alles valt stil. De agenda is tot in de lente van 2021 vrijwel leeg. Gelukkig, je bent nog net op tijd bij je gezin. En eigenlijk is het even heerlijk. Eindelijk een keer uitslapen. Genieten van je kinderen, genieten van het gezinsleven. Fluitstukken gewoon voor je eigen plezier instuderen, stukken die niet per se ‘moeten’ voor een uitvoering. Heerlijk zonder deadlines... Maar na drie weken begint het te kriebelen. Je mist je collega’s, de musici,

het samen musiceren, de hectiek. Maar de theaters zijn gesloten. En de inkomsten: kindertjes moeten natuurlijk te eten hebben. Er moet brood op de plank komen.

‘Als het tij verloopt, verzet men de bakens’, zal Tami gedacht hebben en zij toog aan het werk om het mogelijk te maken weer met collega’s aan de slag te kunnen gaan. Ze had van collega-muzikanten over de ‘Balkonscènes’ gehoord: dat is een noodsubsidie die podiumkunstenaren kan helpen in tijden van crisis. Ze deed een aanvraag om ‘De Ingebeelde Zieke’ te produceren en uit te voeren met haar eigen ensembleproject ‘The Green Concerts’. De Franse baroktheatermuziek uit de 17de eeuw (opera, balletten, lyrische en komische tragedies) is een van haar favoriete genres in de oude muziek, vol

TAMI KRAUSZ
HISTORICAL FLUTES
WWW.TAMIKRAUSZ.COM

met kleurrijke expressie en verfijnde poëzie. De Franse barokcomponist Charpentier heeft muziek geschreven voor Molière's tekst van ‘Le Malade Imaginaire’, die in première ging in Parijs in 1673, met Molière zelf in de hoofdrol als Argan. Sublieme muziek, die zij van plan was om te gebruiken in haar eigen ‘Ingebeelde Zieke’. Het was een groot succes. Jammer dat er maar twintig mensen tegelijk konden kijken en luisteren in de Zeeheldentuin, een van de locaties. Maar het was een mooi opstapje naar andere mogelijkheden. Het is natuurlijk lastig zoeken naar locaties die groot genoeg zijn om voor een man of dertig op te treden. Want nu is het herfst en straks is het winter en dan is het spelen in de buitenlucht geen optie meer. Inmiddels is Tami met een nieuw project in de weer. Als Covid 19

een beetje meewerkt, kunnen we haar weer snel zien optreden. Een tournee is in voorbereiding. En voor diegenen die niet kunnen wachten: vlak voor de eerste lockdown is haar CD uitgebracht, ‘Kühl, nicht Lau’, samen met collega pianist Shuann Chai. De CD bevat werken voor fluit en piano van Ludwig van Beethoven en Friedrich Kuhlau, uitgevoerd op historisch instrumenten.

En uitgebracht bij platenmaatschappij ‘Outhere’. De CD kan online beluisterd worden en is te krijgen via de website van ‘Outhere’: <https://outhere-music.com/nl/albums/kuhl-nicht-lau-ram1903> of via online platforms (Apple music, amazon, bol.com etc.).

CORONA: ZEEHELDENKWARTIER NAJAAR 2020

TEKST WYBE VAN DE KUIJNDER

In maart van dit jaar dachten velen onder ons dat we het virus er wel onder zouden krijgen. Inmiddels zitten we in een gedeeltelijke tweede lockdown.

Anna (82) vindt het een waardeloze tijd. Een half jaar geleden hielden mensen nog wel afstand, toen was het nog nieuw. Maar tegenwoordig staan ze weer net zo dicht op elkaar als voor die tijd. En ook de wegen zijn weer net zo druk als aan het begin van het jaar.

Johan (56) vindt het een moeilijke tijd. Werk zat, dat is het niet. Hij is verwarmingsmonteur en heeft altijd een mondkapje voor als hij aan het werk is. “Deed ik ook al voor corona. Mijn vader is overleden aan een stoflong.” Na zijn werk doet hij de boodschappen voor het gezin. “Mijn vrouw is niet sterk en ze is bang.” Johan drinkt regelmatig koffie in de diverse lunchrestaurants die de wijk telt. Hij ziet dat ze daar zorgvuldig te werk gaan. Lijstjes invullen, tafels schoonmaken, afstand houden.

Nadia (13) zit in klas 2 van de havo. Ze is blij dat ze naar school kan, maar ze werken in groepen. Die

leuke jongen zit in de parallelle groep, dus die ziet ze nauwelijks meer. Wel haar beste vriendin en dat is leuk. “Dan nodig je die jongen toch een keer uit, bij ons thuis,” zegt haar vader met een glimlach. “Ben je gek geworden,” zegt haar moeder. “Mijn moeder is heel erg traditioneel,” zegt Nadia.

Monique (55) zat in het reiswezen en was een tijdje werkeloos. Ze miste haar werk heel erg en heeft nu een baan gevonden bij de GGD om, als mensen corona hebben, op te sporen met wie ze in contact zijn geweest. Ze vindt dat ook wel leuk werk en verbaast zich erover hoe geheimzinnig mensen doen als je wilt weten met wie ze allemaal contact hebben gehad. Ook al beloof je geheimhouding.

Theo (34) is een liefhebber van complottheorieën. Hij slaat me met cijfers om de oren. Corona is volgens hem niet meer dan een griepje. De Chinezen zijn er mee begonnen en dat zijn meesters in het onderdrukken van mensen en dat vinden de politici hier ook wel handig. En wij trappen er met open ogen in.

Ron (44) en Trees (46) zijn het helemaal met elkaar eens. Ze vinden het een waardeloze tijd. Maar ze proberen er wat van te maken. Trees geeft de kinderen, een tweeling van 7 jaar, bijles en Ron bedenkt spelletjes en gaat veel met ze naar buiten om te wandelen en te fietsen. Ze wonen in een flat en die is gehorig. Hun benedenburen klagen snel omdat ze altijd thuis zijn.

Joost (85): “De wijk overleeft het wel, maar de mensen zijn veranderd. Vroeger hielden we meer rekening met elkaar en waren we gezagsgetrouwer. Wij hadden vroeger ook nogal wat beperkingen. Ik weet niet waar het heen gaat met die corona maar als de mensen zich wat meer aan de regels houden komt het wel goed.”

Protest in Anna Paulownastraat tegen verkeersoverlast

BEWONERS VAN DE ANNA PAULOWNASTRAAT BLOKKEERDEN KORTE TIJD DE STRAAT ALS PROTEST TEGEN HET EXTRA VERKEER IN HUN STRAAT. VANWEGE WERKZAAMHEDEN IN DE JAVAstraat EN ALEXANDERSTRAAT WORDT HET VERKEER VIA HUN STRAAT OMGELEID. DE BEWONERS DENKEN DAT HET ANDERS KAN, MAAR DE GEMEENTE GEEFT NIET THUIS.

Volgens bewoner Jacqueline Bakker is het verkeer enorm toegenomen. Vanwege werkzaamheden in de Javastraat en de Alexanderstraat wordt het verkeer via de Anna Paulownastraat omgeleid. Bovendien rijden er ook extra bussen omdat de tram door de werkzaamheden niet kan rijden. "Onze straat is niet op deze toename van verkeer gebouwd, dus staan de auto's en bussen vooral stationair voor onze deuren te draaien. Met alle gevolgen van dien. Fijnstof en andere emissiestoffen schieten omhoog en de fietsers rijden nu veel over de stoep."

'Niet gehoord'

De bewoners snappen dat er af en toe aan de weg gewerkt wordt, maar denken dat de omleidingen anders kunnen met minder overlast voor de bewoners. Bakker heeft geprobeerd hierover met de gemeente in gesprek te gaan, maar dat heeft tot niets geleid. "We hebben met een heel aantal bezorgde bewoners met het projectbureau en de gemeente geprobeerd te praten maar we voelen ons niet gehoord. De antwoorden die we krijgen zijn geen echte antwoorden, maar bedoeld om te sussen."

Om toch serieus genomen te worden, komt de buurt in actie. Zo'n twintig met spandoeken gewapende bewoners blokkeren het verkeer door langzaam over het zebrapad heen en weer te lopen. Na enkele minuten roept Bakker iedereen weer aan de kant, "want de automobilisten kunnen er ook niets aan doen". Bakker wil de gemeente zo dwingen om serieus met de bewoners in gesprek te gaan. "We willen een werkelijk gesprek over wat hier gaande is. Want zo worden we onze huizen uitgejaagd".

Verkeershinder bekend

Een woordvoerder van de gemeente zegt bekend te zijn met de verkeershinder op de Anna Paulownastraat. "Medewerkers van de gemeente hebben ook meermaals contact gehad met de bewoners. De maatregelen zijn voorbereid door deskundigen van de

gemeente en met de hulpdiensten en de HTM uitgewerkt. Daarbij is er alles aan gedaan om de overlast voor bewoners tot een noodzakelijk minimum te beperken. Vanaf 12 oktober zal de overlast sterk verminderen omdat dan de Javastraat weer open gaat." Als de werkzaamheden in de Javastraat zijn afgerond, kan het verkeer richting de A12 daar weer gebruik van maken. De werkzaamheden aan de Alexanderstraat duren nog tot juli 2021. De buslijnen en het lokale verkeer worden tot die tijd door de Zeestraat en de Anna Paulownastraat omgeleid.

FEEL GOOD

MEMBERSHIP WITH BENEFITS

Caesar Fitness + Spa Resort biedt maximaal comfort. Je vindt hier alles onder één dak. Met maar liefst 5.000 vierkante meter aan wellness, health en fitness is alles mogelijk. Kom onbepaald fitnessen, volg een uitdagende groepsles of ga aan de slag met één van onze gespecialiseerde personal trainers. Er zijn er vele mogelijkheden om te werken aan jouw fitheid en gezondheid. Of je nu een beginnende of gevorderde sporter bent, jong of oud, bij Caesar Fitness + Spa Resort vind je alles voor een goede training.

SAFE & HEALTHY

Dankzij onze hightech luchtbehandelingsinstallatie, die voor frisse en zuivere buitenlucht zorgt, kan je bij Caesar Fitness + Spa Resort inspannen en ontspannen in een goed geventileerde, gezonde en veilige omgeving.

DAY ONE OR ONE DAY YOU DECIDE

Word lid! Of kom een dag genieten van ons luxe spa resort met prachtig zwembad, sauna's, hamam, zonnebanken, ontspannende massages en heerlijke beautybehandelingen.

**FEEL
GOOD
BY CAESAR**
FITNESS + SPA RESORT

MAURITSKADE 10 | DEN HAAG | T 070 820 99 10 | WWW.CAESAR-DENHAAG.NL

VOLHOUDBARE ZEEHELDEN

VOLHOUDBAAR IS HET ZUID-AFRIKAANSE WOORD VOOR DUURZAAM. IN DEZE RUBRIEK GEEFT DE WERKGROEP 'VOLHOUDBARE ZEEHELDEN' - ONDERDEEL VAN DE DUURZAME ZEEHELDEN - INFORMATIE EN TIPS OVER EEN GOEDE EN MILIEUVRIENDELIJKE LEEFOMGEVING.

TEKST MARIEKE OP HET STRAND

Kleding hergebruiken, hoeft helemaal niet suf te zijn. Er komen steeds meer manieren om duurzaam met je garderobe om te gaan, ook in onze buurt. Zo opent binnenkort een nieuwe winkel waar je jouw dameskleding kunt ruilen: **SwapsDenHaag**.

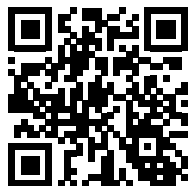
Elsa, oprichtster en bewoner in de wijk, is begaan met het milieu en het lot van de aarde. Ze wilde niet meer meewerken aan de grote schaal van vervuiling door fast fashion te kopen.

In de kledingindustrie wordt heel veel water en chemicaliën gebruikt. Voor zowel het verbouwen als het verwerken van katoen, voor bijvoorbeeld onze jeans. Wanneer je kleding hergebruikt, bespaar je op die grondstoffen. Een ander aspect is het verwerken van kleding. Hoewel kleding wel wordt ingezameld, belandt het grootste deel van de vele collecties op de afvalbergen (met name in Afrika) of wordt zinloos verbrandt. Zonde van de grondstoffen die onnodig gebruikt zijn.

Tweedehandskleding ruilen

Elsa ontdekte dat ze niet echt kon slagen in tweedehandswinkels, maar vaak wel bij kledingruilparty's. Zo ontstond het idee voor een swap-winkel. Stel je bent uitgekeken op bepaalde kledingstukken, schoenen en accessoires of je hebt inmiddels een andere maat. Dan kun je die (uiteraard alleen nette en schone) kledingstukken naar de winkel brengen. Je betaalt hiervoor een ruilfee aan de winkel en je krijgt er een shoptegoed voor terug. Een voorbeeld: Je hebt 6 stuks kleding. Dan betaal je 6 x €2,95 = €17,70 aan ruilfee aan de winkel en krijgt een shoptegoed van 6 x €10 = €60. Hiervoor kun je kleding in de winkel uitzoeken. Het aantal kledingstukken dat je ruilt en ook de kwaliteit van de kleding zijn van invloed op de bedragen. Je kunt overigens ook alleen kleding kopen.

SwapsDenHaag opent binnenkort haar deuren op Vondelstraat nr. 94. (Bij het drukken van de krant was de openingsdatum nog niet bekend). Hou de FB en Instagram pagina in de gaten voor de sneak previews.

Tweedehandskleding kopen

Schroeder (Piet Heinstraat 25) geeft mensen en spullen een 2^e kans. De kleding wordt aangeleverd door bewoners in de buurten van de winkels en vervolgens nagekeken, gesorteerd en in de winkel gehangen. Mensen met een Ooievaarspas krijgen er 10% korting.

Design en vintagekleding lenen

Bij Priester (Zoutmanstraat 12a) is een kledingbibliotheek. Bij een abonnement van €20 per maand kun je 1 item per keer lenen (min 1 dag en max 2 weken). De collectie bestaat uit een mix van duurzame designs van Nederlandse bodem en handgeselecteerde vintage artikelen. Bovendien repareren zij ook kleding, met name van leer.

De voordelen van kleding opnieuw gebruiken

Tweedehandskleding gaat vaak langer mee dan bijvoorbeeld de goedkoop geproduceerde kleding van de Primark. Je kunt juweeltjes vinden in de tweedehandswinkel die niemand anders heeft. Bovendien vaak veel goedkoper; prettig voor je portemonnee. Bij het ruilen of lenen van kleding wordt je garderobekast zelfs niet voller omdat je meer kleding koopt. Je hebt juist steeds wisselende items en kunt blijven combineren.

DUURZAME ZEEHELDEN

ZONNEPANELENCOÖPERATIE IN HET ZEEHELDENKWARTIER

In het vorige ZeeheldenNieuws riepen we op om je vrijblijvend aan te melden voor de zonnepanelencoöperatie voor buurtbewoners. We kregen leuke reacties en we roepen jullie nog steeds op om je aan te melden via het mailadres **duurzamezeehelden@gmail.com**. We hebben onlangs ons initiatief aangemeld bij de Energie uit de wijk Challenge van de gemeente.

Er kan op ons initiatief gestemd worden, ga dan naar <https://energieuitdewijk.denhaag.nl/initiatief/3353>

In de volgende editie van het ZeeheldenNieuws hopen wij jullie van het laatste nieuws op de hoogte te kunnen brengen.

Nog even ter herinnering: Het doel is om een groot dak in onze wijk met zonnepanelen te beleggen. Deze coöperatie doen we met, voor en door wijkgenoten die zelf niet kunnen investeren in zonnepanelen, bijvoorbeeld omdat het eigen dak niet geschikt is of de kosten te hoog zijn. Het is ook geschikt voor huurders en kamerbewoners, mits er een eigen elektriciteitsmeter aanwezig is.

Je krijgt als lid van de coöperatie aftrek op de Energiebelasting van je elektriciteitsrekening. We maken daarbij gebruik van een subsidie: Regeling Verlaagd Tarief (Postcode-roos). En als je daarnaast ook meedoet met de lening voor wijkbewoners krijg je ook nog eens jaarlijks 5% rente op je inleg. Dat is meer dan de bank op een spaarrekening geeft!

Het werkt als volgt: De coöperatie koopt, installeert en onderhoudt zonnepanelen. Die worden als volgt betaald: 1% door leden, 19% door leden die geld kunnen en willen uitlenen (door middel van de lening voor wijkbewoners tegen 5% rente, een zgn. achtergestelde lening) en 80% door een lening bij de bank, waarvoor we van de gemeente een bankgarantie vragen. De stroom die de zonnepanelen maken wordt aan een andere landelijke coöperatie verkocht en van dat geld kunnen we de panelen terugverdienen, onderhouden en de leningen terugbetalen.

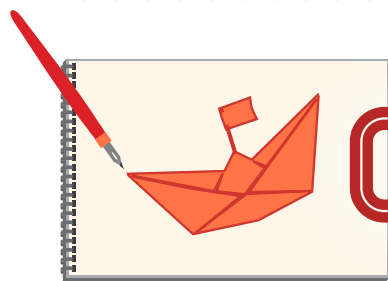
Als lid praat je mee, beslis je mee en profiteer je mee in de opbrengsten van de coöperatie. Je bent mede-eigenaar, maar loopt geen financieel risico. De coöperatie is een rechtspersoon met uitgesloten aansprakelijkheid, dit betekent dat de leden van de coöperatie niet aansprakelijk zijn voor tekorten als de coöperatie wordt ontbonden of failliet zou gaan. We gaan niet over één nacht ijs: de hier beschreven methodiek is al op veel plaatsen in het land succesvol door bewonerscoöperaties toegepast.

De coöperatie is de potentiële kern van de energietransitie van onze eigen gemeenschap. Door lid te worden houden we energiegelden ook in onze eigen gemeenschap. Zo kunnen er steeds meer duurzame activiteiten en initiatieven worden ontplooid.

Meld je aan!

Je kunt je alvast geheel vrijblijvend intekenen door een mail te sturen aan de Duurzame Zeehelden: **duurzamezeehelden@gmail.com**

- Vermeld je naam, adres (en postcode) en of je huurder of eigenaar bent.
- Geef aan of je wilt intekenen voor het lidmaatschap van de coöperatie en voor hoeveel kWh.
- Geef aan hoeveel je nu ongeveer per jaar verbruikt aan elektriciteit (kijk op je jaar afrekening van je energieleverancier).
- Geef aan of je (ook) voor de lening voor wijkbewoners wilt intekenen

CREATIEF KWARTIER

Ludmila Rodrigues: veelzijdig kunstenaar in het ZeeheldenKwartier

TEKST KIZZY WEBER

Nabijheid en fysieke interactie, dit zijn de hoofdthema's binnen het werk van Ludmila Rodrigues. Twee onderwerpen die tegenwoordig in een heel ander daglicht staan, in een samenleving waarin, al dan niet tijdelijk, lichamelijk afstand houden de huidige norm is geworden.

Deze thema's zullen de komende tijd dan ook centraal staan in haar onderzoek aan het lectoraat van de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag, waar zij ook les geeft.

Naast deze educatieve activiteiten is Ludmila volop in de weer met het vervaardigen van allerlei kunstobjecten, decors en installaties. Zij houdt zich bezig met diverse kunstvormen en disciplines. Zij werkt solitair of in samenwerkingsverband met andere kunstenaars en kunstenaarsinitiatieven, in haar directe omgeving of internationaal.

Ludmila is geboren en getogen in Rio de Janeiro, Brazilië. Daar studeerde zij architectuur en stedenbouw aan de Federale Universiteit van Rio de Janeiro. Na deze studie te hebben voltooid, werd de interesse van Ludmila gewekt voor de relatie tussen architecturale objecten en menselijke interactie.

Nederland sprak haar altijd al aan als land van vrijzinnigheid en progressie, met eigenzinnige vormgevers en ontwerpers. Experimenteel, innovatief, onconventioneel: het internationaal geroemde Dutch Design lokte Ludmila elf jaar geleden naar Nederland, richting het levendige ZeeheldenKwartier om precies te zijn. Ludmila heeft vervolgens de studie ArtScience gevolgd aan de KABK in Den Haag. Zij is daar haar onderzoek gestart naar de lichamelijke dialoog tussen de mens en het kunstwerk. De toeschouwer wordt in haar werk uitgenodigd tot een fysiek beweeglijk spel met de objecten, met de intentie dat deze intuïtieve bewegingen een onbewuste innerlijke ontwikkeling in gang zetten en het diepgewortelde in de mens raken.

www.ludmilarodrigues.nl

Ludmila werkt nauw samen met choreograaf Marina Mascarell. In haar rol van scenograaf en decorontwerper geeft Ludmila vorm aan het podium, zodat het geïntegreerd wordt in de choreografie. Het zijn objecten die in beweging kunnen worden gebracht en ruimtelijke structuren die tijdens de voorstelling door aanraking vervormen.

Deze voorstellingen hebben plaatsgevonden in Nederland en in vele internationale theaters in Taiwan, Zweden, Duitsland, Frankrijk, Spanje, Griekenland en Italië.

Momenteel is het afwachten geblazen. Door het coronavirus zijn veel voorstellingen en tentoonstellingen verplaatst naar een later, vaak nog nader te bepalen tijdstip. Zo zou er dit jaar werk van Ludmila te zien zijn in Nederland, Zweden en Spanje. Alleen in Taiwan is een première gelukt.

Er is zwaar weer op komst in de kunstwereld. Veel projecten staan in de wacht, daarnaast wordt het voortbestaan van culturele instellingen en festivals bedreigd, zoals het internationaal befaamde Today's Art. Toch blijft Ludmila hoopvol.

Iedereen heeft behoefte aan sociale uitwisseling en fysieke interactie met de omgeving. Kunst speelt zich af in deze omgeving en nodigt ons uit tot verbeelding van andere realiteiten. Deze verbeeldingskracht is de basis voor nieuwe ideeën en zorgt voor innovatie en transformatie: een belangrijk gegeven in het leervermogen en ontwikkeling van de mens.

BEELD EN GELUID DEN HAAG

TOM JANSSEN IN BEELD EN GELUID DEN HAAG

In mediamuseum Beeld en Geluid Den Haag is tot 6 december de tentoonstelling met het werk van politiek tekenaar Tom Janssen te zien.

Tom Janssen tekent sinds jaar en dag voor het landelijk dagblad Trouw en een flink aantal regionale dagbladen.

Tekeningen van hem zijn gepubliceerd in vele buitenlandse bladen zoals Time Magazine, Le Monde en The New York Times. Tom Janssen neemt jaarlijks deel aan de rondreizende tentoonstelling 'Politiek in Prent' van de stichting Pers & Prent, die ieder jaar plaatsvindt in Den Haag.

Tom speelt in zijn tekeningen vaak met de verhoudingen tussen burgers en overheden, succesvolle zakenlieden en eenvoudige werknemers en tussen bevolkingsgroepen. In het Mediamuseum zijn de leukste, indrukwekkendste en meest geroemde van zijn spotprenten te zien. Daarnaast komen zijn collega's kort aan het woord en vertelt de tekenaar over zijn werk.

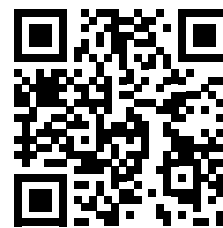
www.tomjanssen.net

Mediamuseum Beeld en Geluid Den Haag is heropend!

In het museum kom je door middel van spellen, tests en voorbeelden alles te weten over media. Herken jij Fake News? Waar liggen jouw grenzen als het op humor aankomt? En hoe goed zijn Hagenaars in het trekken van de aandacht in de media? Bij Beeld en Geluid Den Haag ontdek je het allemaal!

www.denhaag.beeldengeluid.nl

Kunstagenda

Helder

Positioning: Zaida Oenema, Stephan van den Burg
t/m 14 november
galeriehelder.nl

Kunstzaal de Bron

Whatever the Weather: Bruno van den Elshout
t/m 29 november
bron.persona.co

Livingstone Gallery

Jeroen Henneman, Roger Wardin
t/m 7 november

Ingrid Simons, Man Schneider
15 november t/m 16 januari
livingstonegallery.nl

NEST

A Fair Share of Utopia: Brook Andrew, Claudia Martínez Garay, Femke Herregraven, Ghana ThinkTank, Marianne Nicolson, Müge Yılmaz, Nástio Mosquito, Raul Balai, Simphiwe Ndzube and others, curated by Manon Braat
t/m 22 november
nestruimte.nl

Ramakers

Bob Bonies, Cor van Dijk
t/m 13 december
galerieramakers.nl

STRAATVERHALEN

Verhalen liggen voor het oprapen, op straat, om de hoek of aan je voeten. In 'Straatverhalen' telkens een korte vertelling over een plek of gebeurtenis in het ZeeheldenKwartier.

EEN ACHTERTUIN IN HET ZEEHELDENKWARTIER

De boom op de foto is een laurierkers. De grote bladeren zijn het hele jaar door groen, glanzend en een beetje leerachtig. En zoals je op de foto kunt zien, zit de boom in de lente vol met zacht-zoetgeurende trossen witte, kleine bloemen, waar veel insecten op afkomen. Na een dag of veertien vallen die bloempjes op de grond, zodat je daar, totdat het verkleurt, een mooi wit geurig tapijtje hebt liggen. Nadat de bloemblaadjes van de trossen zijn gevallen, worden er kleine groene besjes aan de trossen gevormd die rustigjes doorgroeien tot in de nazomer. Tussendoor vallen er het hele jaar door dagelijks overzichtelijke hoeveelheden, bruin geworden, grote bladen op de grond en tegelijkertijd vormt zich nieuw blad. Op een gegeven moment kleuren de bessen zwart. Alsof ze op dit signaal hebben gewacht, komen de vogels van heinde en verre aangevlogen om ze op te eten. Als de vogels de meeste eraf hebben gevrotten, vallen de laatste bessen met kleine plofjes naar beneden. Dan heb je een zwart tapijtje op de grond met bessen die knappen als je erop trapt. Als laatste vallen de duizenden takjes, van een centimeter of tien lang, naar beneden. Gratis en voor niks heb je dan, door het jaar genomen, drie keer een andere vloerbedekking in je tuin gehad. In de winter lijkt het of het groen van de grote bladeren nog groener wordt en in de lente begint de cyclus gewoon weer van voren af aan.

TEKST EN FOTO WYBE VAN DE KUIJNDER

NAAMGEVERS

VAN HET ZEEHELDENKWARTIER

ANNA PAULOWNA
(1795 - 1865)

EEN ROMANOV IN DE LAGE LANDEN

DOOR **RENÉ MORS**

Anna Paulowna was het achtste kind van de Russische tsaar Paul I van het huis Romanov (Paulowna betekent dochter van Paul). Haar vader was een zwakke tsaar die, toen Anna 6 jaar was, bij een militaire coup om het leven is gekomen. Anna groeide op in de uitbundige rijkdom van de Romanovs. Zij kreeg een gedegen opleiding. Ze sprak en schreef vloeiend Russisch, Frans en Duits en was ook goed in wis- en natuurkunde.

Anna was 14 jaar oud toen keizer Napoleon Bonaparte, om de banden tussen Frankrijk en Rusland aan te halen, een huwelijksaanzoek deed. Dit is door tsaar Alexander, de broer van Anna die zijn vader was opgevolgd, afgewezen onder het voorwendsel dat zijn zusje nog te jong was. In werkelijkheid wilde hij Anna niet laten trouwen met “zo’n monster voor wie niets heilig is”.

Anna zelf voelde er trouwens ook niets voor.

Dat lag anders bij kroonprins Willem van Oranje, de latere koning Willem II. Die was bevriend met tsaar Alexander en had in de slag bij Waterloo, waar Napoleon definitief was verslagen, een rol gespeeld. Na onderhandelingen over het geloof (Anna mocht Russisch-orthodox blijven, maar de kinderen zouden Nederlands Hervormd worden opgevoed) werd een huwelijk overeengekomen. Op 21 februari 1860 trouwen ze in Sint-Petersburg gevolgd door een paar maanden van feesten, parades, bals en diners (soms met meer dan duizend gasten).

In augustus komt het paar in Nederland aan. Anna neemt een heleboel mee uit Rusland. Honderd kisten met kleding, juwelen, siervoorwerpen, Russisch-orthodoxe religieuze attributen, etc. Ze liet in ieder paleis waarin ze woonde een Russisch-orthodoxe kapel aanleggen en ze nam ook Russisch-orthodoxe priesters mee.

Het was wel wennen voor Anna. Als Romanov was zij de enorme rijkdom, pracht en praal van het Russische tsaristische hof gewend. De sobere, calvinistische levensstijl hier stak daar enorm tegen af. Bovendien was de afstand tussen de tsaar en het volk vele malen groter dan die tussen vorst en volk in Nederland. Zij sprak bijvoorbeeld niet met mensen van niet-adellijke komaf. Ook was ze gewend zich in die enorme Russische paleizen met een draagkoets van de ene naar de andere kamer te laten dragen. Die gewoonte veranderde ze in die kleine Nederlandse paleizen overigens niet.

Kortom, zij kwam in een voor haar cultureel en godsdienstig onbegrijpelijk land, waar zij zich aanvankelijk niet op haar gemak voelde en waar zij als hooghartig werd ervaren. Toch deed ze haar best om ‘in te burgeren’. Na enige tijd sprak zij bijvoorbeeld beter Nederlands dan haar echtgenoot die zich voornamelijk van het Frans bediende.

Willem II en Anna Paulowna verbleven bij voorkeur in Brussel. Daar was het leven een stuk uitbundiger met meer pracht en praal dan in het sobere noorden. Met de Belgische afscheiding kwam daaraan in 1831 een einde en woonden zij afwisselend in paleis Kneuterdijk en paleis Soestdijk. Het paar kreeg vijf kinderen: Willem, de latere koning, de vroeg overleden Alexander, Hendrik (die van onze straat en plein), Ernst Cazimir, die nog geen jaar oud is geworden en Sophie.

Anna Paulowna zette zich in voor de zwakkeren in de samenleving. Ze stichtte bijvoorbeeld tijdens de strijd met de Belgen een ziekenhuis voor gewonde militairen, het Willemshospitaal. Ze betaalde het uit haar eigen vermogen en kwam met enige regelmaat de patiënten bezoeken. Ook stichtte ze de Winternaaischool, waar vrouwen en meisjes uit de armste gezinnen naaien en handwerken konden leren.

In 1849 overleed Willem II. Hij liet een enorme schuld na. Anna’s broer, tsaar Nicolaas I, schoot te hulp door de privékunstverzameling van de Oranjes te kopen. Daardoor zijn vele Hollandse meesters, waaronder Rembrandts, nu niet in het Rijksmuseum maar in de Hermitage in Sint Petersburg te bewonderen.

Na het overlijden van Willem II, leefde Anna Paulowna een teruggetrokken leven. Ze bracht haar dagen door met borduren en bidden in een van haar Russisch-orthodoxe kapellen. In 1865 overleed zij na een kort maar hevig ziekbed. Anna Paulowna is bijgezet in de Koninklijke Grafkelder in Delft.

TEKST HEDI LOUWERSHEIMER

IN DE KOMBUIS

De kombuis is een scheepskeuken. In deze rubriek maken we een keuze uit de vele restaurants en lunchcafés die het ZeeheldenKwartier rijk is en beschrijven wij de passie van de koks.

Op dag twee mogen zij Mark Rutte verwelkomen. Op dag zeven moeten zij hun deuren alweer sluiten. Paniek? Heel even maar, want Max van Rossem (30) en zijn moeder Ina Pardede (61) hielden de wind in de zeilen en hebben hun Vegetarische Toko inmiddels stevig op de Zeeheldenkaart en daarbuiten gezet. Dit moet een bijzondere kombuis zijn!

Zowel Ina als Max waren werkzaam voor het befaamde restaurant Garoeda, totdat deze definitief dichtging. Ina blijkt een creatieve ondernemster te zijn. Deze artistieke Indische dame had in het verleden een succesvolle eigen sieradenlijn. Creatief koken is echter haar passie. Haar idee om een taartenbakkerij voor honden te beginnen, blijkt helaas niet haalbaar.

Ook Max is ondernemend. Samen met wat vrienden heeft hij menig dansfeest georganiseerd en is hij een talent op het gebied van marketing. Het was Max bij wie, na het zien van de documentaire ‘What the Health?!’ een belletje ging rinkelen. Hun Indische achtergrond, waar eten sowieso een grote rol in speelt en hun solide band, leidde als van-zelf naar de vraag: “Bestaat er eigenlijk al een plantaardige toko?”

Niet dus. Moeder en zoon gaan met elkaar in zee. Ina experimenteert en creëert haar eigen vleesvervangers, sauzen en boemboes uit groenten, soja, tarwe en noten. Max regelt en organiseert. Na een jaar van enthousiaste reacties bij pop-up restaurants en op braderieën is het zover. Via via komt hen ter ore dat er een pand vrij komt in het ZeeheldenKwartier en zo is de eerste plantaardige toko in Nederland een feit.

De toko aan het begin (of juist aan het eind?) van de Prins Hendrikstraat draait goed. In het ZeeheldenKwartier blijken veel veganisten, vegetariërs en ook veel Indische vegetariërs te wonen. Zo komt het dat er regelmatig emotionele momenten zijn te beleven in de toko. Bijvoorbeeld wanneer Indische mensen na tientallen jaren de smaak van de vlees-gerechten rendang of smoor beleven, waardoor er jeugdsentimenten naar boven komen. Of wanneer er een hartgrondig “Oh wow!” klinkt van een vegetariër, die alleen bekend was met Indische groenten, tofu en tempeh gerechten.

Werkelijk alles is van eigen receptuur. Typisch Vegetarische Toko is volgens moeder en zoon de rendang. Ina’s veganistische versie is ongeëvenaard en daar rijden mensen voor om. Ook typisch is de creativiteit en de liefde waarmee wordt gekookt. Iedere kok heeft zijn eigen hand zegt Ina, die volgens eigen zegge de sajoer lodoh van haar moeder nog steeds niet heeft kunnen overtreffen.

Ina en Max hebben menig Zeeheld gelukkiger gemaakt met hun unieke keuken. Bijzonder, omdat zij zelf niet eens veganist of vegetariër zijn. Beiden zijn flexitariërs. Zij zijn blij dat zij vele, toffe, vleesetende buurtbewoners kunnen laten genieten van een maaltijd zonder vlees en daarmee bijdragen aan het verminderen van de vleesconsumptie. Het gaat altijd om de balans, zegt Max.

Ook eens een dagje geen vlees eten?

De Vegetarische Toko
Prins Hendrikstraat 150A
2518 HX Den Haag
06 39510653

Woensdag t/m maandag 15.00 - 21.00 uur
Afhalen en bezorgen

»»» NIEUWSFLITSEN «««

NIEUW IN HET ZEEHELDENKWARTIER: DE BALZAAL

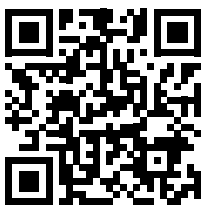
Velen in het ZeeheldenKwartier kennen PS Publiciteits-service in de Hugo de Grootstraat. In goede tijden leggen zij folders en flyers in de horecagelegenheden, maar daar is om bekende redenen nu weinig meer te doen. Daarom verhuurt PS nu een deel van hun ruimte als De Balzaal, een inspirerende en lichte ruimte met tuin voor kleine groepen, vergaderingen en workshops.

»» Meer info? Mail naar info@publiciteitsservice.nl

OPEN BRIEF VAN ZANEN

Burgemeester Van Zanen heeft in een open brief aan de inwoners van Den Haag zijn zorgen geuit over het aantal coronabesmettingen. In de brief doet hij een dringend beroep op de Hagenaars om de richtlijnen van het RIVM te blijven volgen. Het blijft belangrijk om te allen tijde aan de maatregelen te voldoen om een verdere verspreiding van het virus te voorkomen. Van Zanen appelleert aan Hagenaars en Hagenezen om afstand te houden, maar wel met elkaar in contact te blijven tijdens deze moeilijke periode.

TAKKENROUTE

Van 1 oktober tot en met 13 november 2020 rijdt de HMS de takkenroute. De gemeente haalt dan gratis uw snoeihout en takken op. U kunt hiervoor een afspraak maken op de website:

»» <https://www.denhaag.nl/nl/afval.htm>

MOGELIJK NIEUWE FIETSSTROOK ELANDSTRAAT

Op de Elandstraat tussen de Zoutmanstraat en de Waldeck Pyrmontkade komt mogelijk een fietsstrook. Circa 20 parkeerplaatsen op dat deel zullen daarvoor dan moeten wijken. Met de extra fietsstrook zou de gehele Elandstraat in beide richtingen een fietspad of -strook hebben.

Al jaren wordt over een fietsstrook op dat deel van de Elandstraat gesproken. Vanaf de Zoutmanstraat tot tegenover de Albert Heijn is er al wel een fietsstrook, maar die verdwijnt daar waar de weg smaller wordt. Op dat smalle deel kunnen fietsers en auto's elkaar moeilijk passeren, wat tot veel slalommen leidt, zowel door auto's als door fietsers. Toch bleven grote problemen uit, waardoor het idee voor een fietsstrook nooit tot een concreet voorstel heeft geleid.

Maar het plan om de Zoutmanstraat voor auto's af te sluiten, brengt het nu weer op tafel. Door de afsluiting van die weg zal het autoverkeer op de Elandstraat met zo'n 40% toenemen. Dat extra verkeer kan voor extra onveiligheid voor fietsers zorgen. Een fietsstrook zou dan een uitkomst zijn om de fietsveiligheid en de doorstroming te verhogen.

Het is nog niet bekend hoe het er precies uit gaat zien en wanneer er een uitgewerkt voorstel te verwachten is.

DE BESTAANDE FIETSSTROOK EINDIGT WAAR DE ELANDSTRAAT WEER SMALLER WORDT.

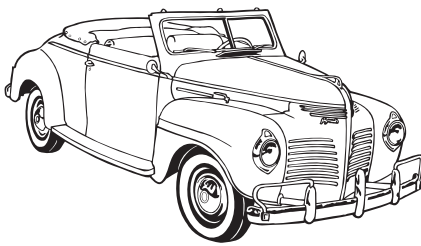
ONDERGRONDSE CONTAINERS VOOR RESTAFVAL

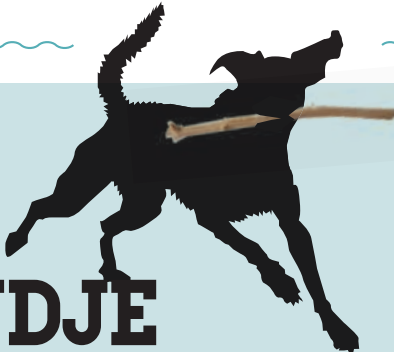
Het laatste deel van het ZeeheldenKwartier krijgt nu ook ondergrondse restafvalcontainers (ORAC's). Het duurt nog even voordat ze in de grond zitten, omdat op verschillende plaatsen kabels moeten worden verlegd. Naar verwachting worden de eerste ORAC's in de tweede helft van 2021 daadwerkelijke ingegraven.

MEER GELD OMRUIL DIESELS EN BROMMERS

De gemeente trekt extra geld uit om mensen te stimuleren hun oude dieselauto of bromfiets in te leveren. Inwoners krijgen voor het inruilen van hun dieselauto een tegoed van 1000 euro. Het slopen van een brom- of snorfiets levert een tegoed op van 400 euro en voor Hagenaars met

een kleine beurs zelfs 750 euro. Het tegoed kan worden gebruikt voor een (elektrische) fiets, een elektrische brom- of snorfiets of een kaart voor reizen met het openbaar vervoer. Kijk voor meer informatie over de regeling op denhaag.nl.

RONDJE HOND

DOOR **ELS KRUİK**

Kattenellende

Sinds Nanuk bij ons is komen wonen, zijn alle katten in de buurt niet meer veilig. Allereerst moest er een grote zuiveringsactie plaatsvinden in de tuinhoek.

De baas had de aanwezigheid van de grijs-witte-zonder-naam nooit erg gevonden, ze had altijd zelf katten of poezen gehad, maar Nanuk dacht alleen maar aan opdonderen. Onder luid, dagelijks geblaf, werd die kat voor eeuwig verjaagd. Daarna concentreerde hij zich op de voorkant, de Van Diemenstraat.

Daar zat ook een beest, dat verwijderd moest worden. Onze gezellige straatkat verdwijnt sindsdien schielijk uit beeld op het moment dat Nanukje eraan komt. Zittend op de vensterbank, achter struiken, kan Nanuk niet bij de kat, maar hem afblaffen lukt altijd. De baas "corrigeert" met venijnige rukjes en scheldt hem uit voor kattenhater, maar meneer zal daar toch even plassen, zijn straat dus...

Het ging een hele tijd goed, maar twee weken geleden kwamen ze op een ochtend wel vier kattenbeesten tegen. Die grote witte, achter de tralies van de boksschool op de

Veenkade, en drie jonkies verspreid over de Da Costastraat.

Allemaal sissend met een hoge rug of in de springhouding, klaar voor de aanval. Nanuk werd er stil van en kroop snel weg achter de benen van de baas.

Het was haar nog nooit zo duidelijk geweest: direct om hem heen, op zijn eigen terrein en straat, worden geen katten geduld en speelt hij de baas. Daarbuiten moet je echt oppassen en moet de baas het maar opknappen. Vooral die kater, die grijs-witte-zonder-naam, die uit de tuin verjaagd is.

Laatst kwamen we hem in zijn straat tegen, toen moest de baas die kat zelfs verjagen, zo vals stond hij Nanuk op te wachten. Vlak bij de auto, echt eng!

BUREN

TEKST ESTHER TE LINDERT

Arenda Oomen – Afscheidsfotografie

ZWAAR EN STEVIG IS HET HANDGEMAAKTE AFSCHEIDSBOEK. DE FOTO'S ZIJN AFGE-DRUKT OP KWALITATIEF, MAT FOTOPAPIER. DE LEREN OMSLAG VOELT ZACHT AAN. 'KNUFFELSTOFFEN', ZEGT FOTOGRAFE ARENDA OOMEN.

Al op jonge leeftijd struinde ze met een camera over het Groningse platteland. Ze groeide op in Loppersum, waar ze fotografiecursussen volgde en foto's maakte die ze zelf ontwikkelde en afdruckte. In een krantje las ze dat daar ook een school voor was. Arenda: "Ik dacht: als daar een schóól voor is, dan wil ik daarheen. Naar de beste!" Ze verhuisde naar Den Haag om te studeren aan de Koninklijke Academie voor Fotografische Vormgeving en bleef hier.

Inmiddels maakt ze al ruim 25 jaar uiteenlopende reportages en portretten. Voor haar lens staan ministers en acteurs; ze maakte series over demente bejaarden en commando's in opleiding. Maar sinds een jaar is ze ook afscheidsfotografe, een wens die ze al lang koesterde.

Bij deze tak van fotografie kan ze putten uit haar eigen verlieservaringen. Een kind was ze nog, toen begin jaren 80 haar vader plotseling overleed. "Je werd nergens bij betrokken. Je had geen enkele rol. En als je niet bewust afscheid neemt en daar geen rol in krijgt, is dat niet positief voor je verliesverwerking."

De directe aanleiding voor de keuze voor afscheidsfotografie kwam in 2008, toen ze werd gevraagd om een afscheidsdienst van een doodgeboren baby te fotograferen. "Ik kreeg zoveel dankbaarheid terug van de ouders. Die diepte van dankbaarheid had ik nog nooit eerder ervaren. Ik dacht: dit is wat ik wil."

Door omstandigheden duurde het nog zo'n tien jaar voordat ze zich naast haar reguliere reportages ook zou toeleggen op afscheidsfotografie. Inmiddels kunnen nabestaanden voor een afscheidsboek contact met haar opnemen via de begrafenisondernemer of via haar website www.fotografierondomafscheid.nl.

Omdat ze op zo'n intiem moment aanwezig is, heeft ze vooraf telefonisch of persoonlijk contact met de familie. Ze spreekt met hen af waar en op welke momenten ze mag fotograferen. Op de dag zelf is het laveren tussen aanwezig zijn en niet gezien willen worden: "Ik trek schoenen aan die geen geluid maken, kleding die niet opvalt, mijn camera's klikken niet." Dat ze die balans vindt, blijkt uit een van de mooie reacties op haar website: "Tijdens de dag heb ik je nauwelijks gezien, maar de vele dierbare foto's verklappen dat je geen moment hebt gemist."

De keuze voor de foto's, het boekomslag en het aantal pagina's gaat in overleg met de klant, zodat die precies het afscheidsboek krijgt dat hij voor ogen heeft. "Ze ontvangen de geselecteerde foto's via een link. Ook verstuur ik het fotoboek eerst digitaal, zodat er nog veranderingen aangebracht kunnen worden. Op het käft kunnen ze ook de naam van de overledene laten afdrukken, of een zin. Zo krijg je een heel persoonlijk fotodocument."

Mensen vinden het vaak moeilijk om over dood en verlies te praten, vertelt Arenda, maar ze krijgt te horen dat het afscheidsboek troost biedt en een gesprek opent. "Je kan zeggen: 'Wat een mooie kist. Oh, was het daar! Wat zijn de kinderen al groot.' Er ontstaan verhalen, automatisch. Dat is heel anders dan scrollen door foto's op een computer."

Bij afscheidsfotografie komt voor haar alles samen; haar persoonlijke ervaringen,

psychologie, universele emoties. "Wat ik hier heel mooi aan vind: iedereen krijgt te maken met verlies. Sommigen veel, sommigen jong, sommigen plotseling. Maar of je nu heel veel geld hebt of heel weinig, en uit welke cultuur je ook komt: verdriet en hoe daarmee om te gaan, daar krijgen we allemaal mee te maken. Het helpt om terug te kunnen kijken."

Arenda: "Dit is waar mijn hart ligt. Dit is waar ik zelf écht iets toe kan voegen, waar ik mijn eigen ervaringen ten goede kan keren voor anderen. Dat geeft mij absolute voldoening."

Je zou misschien verwachten dat afscheidsfotografie verdrietig is, of eng. "Maar het tegendeel is waar," zegt ze. We bladeren door het voorbeeldboek met foto's die ze maakte tijdens afscheidsdiensten en begrafenissen. Een meisje legt haar hand op de kist van haar opa. "Wat je ziet is liefde. Pure liefde."

IN-ZICHT / HUISNUMMERS

HET ZEEHELDENKWARTIER IS GEWOON BIJZONDER EN TEGELIJK BIJZONDER GEWOON! FOTO'S WYBE VAN DE KUIJNDER

Zou ze niet
tóch échtzijn
als ik langsfiets
of voorbijloop
en zij mij
met haar
meer dan levensgrote
heldere blauwe ogen
al áán ziet komen

www.Alexanderen.nl

ADVERTEREN IN DEZE KRANT?

Stuur een bericht naar:
info@ZeeheldenNieuws.nl

Apotheek Piet Hein, onderdeel van Apotheek De Volharding
Sinds 2015 de Apotheek van het Zeeheldenkwartier

Adres:
Zoutmanstraat 4 a
2518 GP Den Haag

Contact:
Tel: 070-3153610
Fax: 070-3153619

Openingstijden:
Maandag t/m vrijdag: 8.30-17.30
Zaterdag : 9.00-13.00

e-mail: piethein@apotheekdevolharding.nl

Gratis huidadvies

Apotheek Prins Hendrikplein organiseert in samenwerking met het bedrijf Estée Linde een huidverzorgingsdag. Op deze dag komt een schoonheidsspecialiste u een **gratis** persoonlijk advies geven. Elke afspraak duurt een half uur.

Er wordt gebruik gemaakt van de producten die te koop zijn in onze apotheek. Apotheek Prins Hendrikplein verkoopt de merken Vichy, La Roche-Posay en Eucerin.

Maak met een van onze apothekersassistentes een afspraak!

**woensdag
25 november
Welkom!**

 **APOTHEEK
PRINS
HENDRIKPLEIN**

Prins Hendrikplein 3
Tel: 070-2054920
E-mail: info@apotheekphp.nl
Inschrijven via www.apotheekphp.nl

ma-vrij: 08.00 tot 17.30 uur | zaterdag: 12.30 tot 17.00 uur

Aan-/verkoop ■ Rentals ■ Taxaties ■ Consultancy ■ Beleggingen

**Betrokken
Betrouwbaar
Bewezen**

REAL ESTATE PARTNERS®
070-328 09 09

REAL ESTATE PARTNERS BV
makelaars | taxateurs
070-328 09 09
Laan van Meerdervoort 12b • Den Haag
www.real-estatepartners.nl

Bij u om de hoek!

 Slank Belly
Westerbaanstraat 151

Senior groepstraining
ALL IN
v.a. **€25,-** per maand
€5,76 per week

Lesen:
• CrossFit
• Body Pump
• Pilates
• Div. Yoga
• Kickboxing
• En nog veel meer!

Fitness met professionele begeleiding
Sauna
Voedingsadvies
Body&Mind

Kom langs voor een GRATIS proeftraining!

DE TEGELKUNST
Verkoop & Uitvoering authentieke wand- en vloertegels

**Javastraat 106
2585 AV Den Haag**

Openingstijden:
Donderdag t/m zaterdag
12-17 uur

**Tel. 0651303770
info@detegelkunst.nl
www.detegelkunst.nl**

INMIDDELS MAAR LIEFST 530 REVIEWS, GEMIDDELD EEN 9,4!
OP NAAR DE 600 REVIEWS, HELPT U MEE?

FIDENTIST Tandartsen

FIDENTIST is opgericht door vader en zoon Voets. Zij hebben hun passie, kennis en ervaring gebundeld en bieden met trots een tandheelkundig totaalpakket aan.

Anna Paulownastraat 36
070 - 204 00 66
www.fidentist.nl

égards
uitvaart

Betrokken, behulpzaam, regelend.
Formeel waar dat nodig is, ontspannen
als dat kan. Dat kunt u verwachten
als u mij vraagt het afscheid van een
overleden dierbare te begeleiden.

erik c. cox | egardsuitvaart.nl
06 19 538 402 | toussaintkade 19

Anna's Makelaardij

Uw aan- en verkoopsspecialist: van Archipel tot Zeeheldenkwartier

Anna Paulownastraat 44-A, 2518 BE Den Haag
070 361 49 04 - www.annasmakelaardij.nl

ELZENaar
MAKELAARS & TAXATEURS

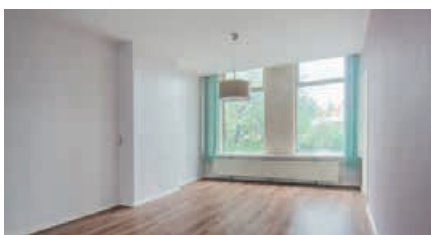
HUIS VAN DE MAAND:

KONINGIN EMMAKADE 101, DEN HAAG

- Heerlijk licht appartement met 2 slaapkamers
- Eigen grond
- Direct te betrekken

Vraagprijs € 250.000,- k.k.

www.elzenaar.nl

VAN DIEMENSTRAAT 130, 2518 VE DEN HAAG
070 364 17 65

Heeft u zelf verhuisplannen?
Nodig ons eens uit voor een vrijblijvend gesprek!

funda

Kom kijken naar de mooiste boxsprings, van Auping

Kon je maar met je
**ogen
open**
slapen

Auping Plaza Den Haag

Waldeck Pyrmontkade 84-86 | T. 070 363 11 53
www.aupingplaza-den Haag.nl

auping
met liefde

#SUPPORTYOURLOCALHEROES

#breakfasttogo #lunchtogo #dinertogo
#coffeetogo #freshjuicetogo #icecreamtogo
#coffeetime #vegetarisch #veganistisch
#biologisch #voorelkwatwils #instafood
#foodfromallovertheworld #healthyliving
#streetfood #nutritious #foodie #freshfoods
#gourmetbakery #whatsfordinner #foodlover

FOLLOW & LIKE:

ZEEHELDENKWARTIER.COM

ZEEHELDENKWARTIER

#buurtsupermarkt #groenteman #biofreshmarket
 #speciaalzaken #delicatessen #expatshops
 #quality #bio #veggie #vegan #wine #deli
 #brood #pattiserie #localcoffeeroast #localcraftbeer
 #kantoorboekhandel #postnl #stationary

#design #interiordesign #woonspeciaalzaken
 #furniture #natural #vintage #repair #secondhand
 #brocante #woonaccessoires #curtainandtextiles
 #giftshops #greenshops #flowershops #lighting
 #spiritualgifts #orientalart #artsandcrafts #shoppingtime
 #musthave #style #homesweethome #thuiswerkplek

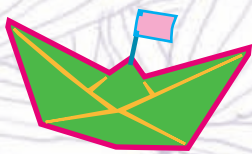
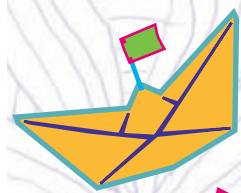
#duurzamemode #fashionrental #fashiondesign
 #tailormade #textielrepaties #handmade #zeefdrukken
 #collectorshops #kinderboeken #kidsclothes
 #yogawear #shoesandfootcare #eroticfunandfashion

#kappersbarbershops #tattooshop #massage
 #meditation #yoga #hotyoga #relaxation
 #theater #museums #artgalleries #househunting
 #fitness #medischezorg #pharmacie #fysiotherapie
 #todaysworkout #hairlovers #waxstore #destress

Zeehelden kwartier

VOOR SPECIALE ZAKEN

KINDERPAGINA DE SCHATKIST

ILLUSTRATIE IKER HOLLEMANS (11 JAAR)

EEN MOOI GEDICHT

Een wit papier
Wat moet ik schrijven?
Ik kijk in een tijdschrift
om het er even in te schrijven
De woorden, de rijm, oh zo mooi..
maar de inhoud is een zooi
Over oorlog, corona en de dood
de opwarming van de aarde en hongersnood
Ik kijk naar de tv, misschien is daar iets te zien
maar alleen het journaal van kwart voor tien
Ik voel me niet blij, ik heb zelfs verdriet
Is dit het enige wat men van de aarde ziet?
Treurig kijk ik door het raam
en langzaam, heel langzaam..
zie ik de bomen en de mooie bloemen
de kleurige vlinders en de bijen zoemen
Ik sta op, ik weet wat ik moet schrijven!
Ik hoef er niet langer over te kijken
Het is af, mijn mooie gedicht
Hopelijk heeft het een paar ogen gelicht.

Lianne Krajenbrink (11 jaar)

GEDICHT

Er was eens een beer
De beer zag een peer
De beer zei tegen de peer
het is mooi weer
De beer zag een veer
en rende in het mooie weer

Lena Jurek (8 jaar)

CORONA

Wij zijn allemaal klaar met corona, maar corona is nog niet klaar met ons. Het is er nog steeds en niemand wilt het hebben dus houden we allemaal anderhalve meter afstand. Maar dit wordt niet veel gedaan, waardoor het makkelijk verspreidt. Het is op dit moment code oranje in Den Haag en wij willen geen lockdown want eindelijk mogen we weer naar school. In de eerste lockdown misten we onze vrienden, dus wilt u alstublieft anderhalve meter afstand houden?

Djoa Schnelle (11 jaar)

KLEINSTE VOGELTJE

Het vogeltje dat als eerste achter de wolken vloog, en zo ontzettend dapper was...

Het kinderboekje 'Het kleinste vogeltje en de bangeriken' is verkrijgbaar in kinderboekwinkel Alice in Wonderland.

De opbrengst van het boekje gaat volledig naar Stichting Semmy, deze stichting zet zich in voor kinderen met hersenstamkanker.

KIND VAN DE WIJK

IN DEZE RUBRIEK WORDT EEN KIND VAN DE WIJK GEPORTRETTEERD

SAMIRA EN KARIM

TEKST EN FOTO ELS KUIJK

Samira (8 jaar) en Karim (5 jaar) zijn broer en zus en wonen met hun ouders Mylène en Aslam sinds 3 jaar in de Da Costastraat. Ze zijn allebei geboren in Canada, daarna opgegroeid in Tanzania en zij wonen nu vanwege het internationale werk van hun moeder in Den Haag. Doordat hun moeder Canadese is, met Frans en Engels als voertaal, en hun vader uit Tanzania komt, kunnen ze nu wel vier verschillende talen spreken. En ook al zijn ze laat uit school, ze hebben best zin in een interviewtje in hun laatste, nieuw geleerde taal: het Nederlands!

Vertel eens iets over jezelf?

Samira weet niets meer van Canada, daar was ze nog te klein voor, maar nog wel wat van Tanzania. Ze woonden in de buurt van het Masayvolk en ze konden met hun praten omdat ze Swahili van hun vader leerden. Samira ging toen ze 3 of 4 jaar oud was, met een schoolbus naar een beetje strenge schooljuffrouw toe.

"Als je niet goed oplette of vervelend was", zegt Samira, "deelde ze tikken uit op je handen met een stok. Dat is daar heel anders dan op de school waar we nu allebei op zitten, het Lycée Français Vincent van Gogh in Scheveningen".

Met hun vader fietsen ze daar iedere schooldag naar toe. Ze krijgen op school in kleine groepjes extra les in het Nederlands.

Wat vinden jullie het leukst om te doen?

Op school vindt Samira wiskunde, rekenen en alle sporten van de gymnastiek leuk. Broertje Karim vindt alle balspelen leuk, maar ook hockey, zwemmen en rugby. Eigenlijk vindt hij rugby het leukst. Apetrots, wijst hij naar zijn pas gewonnen beker van de club BSN in Wassenaar die hoog in de kast op ons neerkijkt.

Wat Samira thuis fijn vindt om te doen is lezen, koken en spelen met vrienden.

Allereerst leest ze graag Franse of Engelse Walt Disneyboekjes en kijkt ze later naar de Engelse film ervan, zoals Mowgli en de Apenstreken of Assepoester.

En het koken?

Koken vindt Samira heel leuk, dus ze heeft haar eigen soep uitgevonden: met peentjes, tomaten, paprika, zout, een beetje peper en water.

En ook nog een toetje vertelt ze glunderend: "Appelstukjes en honing door elkaar. Echt lekker!"

Spelen jullie ook met kinderen uit de buurt?

"Ja", knikt Samira, "Ik speel soms met Flora, een achterbuurmeisje van de Zorgvlietstraat. We gaan hier thuis of bij haar op het Jenny Plantsoen spelen.

Ik vind het een leuk plein, maar ik speel meer met vrienden van school.

We doen daar tikkertje met eigen gemaakte spelregels, we knikkeren of spelen met Pokemonplaatjes. En we spelen vaak bij elkaar thuis".

Karim speelt ook meer met klasgenootjes, tevens zijn rugbyvrienden.

Dus hij gaat na school naar rugby of bij één van hun thuis spelen.

Wat zou je later willen worden?

Samira weet het al: ziekenhuisdokter want dan kun je een heleboel mensen helpen, vooral veel kinderen.

Karim ziet zichzelf wel racen in een ziekenhuiswagen. Als dokter.